

ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS (teine koda)

14. veebruar 2006 *

Liidetud kohtuasjades T-376/05 ja T-383/05,

TEA-CEGOS, SA, asukoht Madrid (Hispaania),

Services techniques globaux (STG) SA, asukoht Brüssel (Belgia),

esindajad: advokaadid G. Vandersanden ja L. Levi,

hagejad kohtuasjas T-376/05,

GHK Consulting Ltd, asukoht London (Suurbritannia), esindajad: advokaadid M. Dittmer ja J.-E. Svensson,

hageja kohtuasjas T-383/05,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: M. Wilderspin ja G. Boudot, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

mille esemeks on nõue tühistada komisjoni 12. oktoobri 2005. aasta otsused, millega lükati tagasi hagejate pakkumised „EuropeAid/119860/C/SV/multi-Lot 7” hankemenetluses, ja kõik komisjoni 12. oktoobri 2005. aasta otsuste tulemusena samas hankemenetluses vastu võetud otsused,

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees J. Pirrung, kohtunikud N. J. Forwood ja S. S. Papasavvas,

kohtusekretär: ametnik C. Kristensen,

arvestades kirjalikus menetluses ja 12. jaanuari 2006. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Õiguslik raamistik

- 1 Komisjoni välistegevuse raames teenuslepingute sõlmimine peab toimuma kooskõlas nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust (EÜT L 248, lk 1, edaspidi „finantsmäärus”), teise osa IV jaotise, samuti komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad (EÜT L 357, lk 1, edaspidi „rakenduseeskirjad”), teise osa III jaotise sätetega.

- 2 Finantsmääruse artikkel 94, mida kordab Euroopa ühenduse üldeelarvest välistegevuse raames rahastatavate lepingute sõlmimise korda käsitleva praktilise juhendi (edaspidi „praktiline juhend”) punkt 2.3.3, sätestab:

„Lepingut ei või sõlmida taotleja või pakkujaga, kes hankemenetluse käigus:

- a) on olukorras, kus neil on huvide konflikt;

- b) on hankemenetluses osalemiseks vajalike, tellija nõutavate andmetena esitanud valeandmeid või on nõutavad andmed esitamata jätnud.”

3 Rakenduseeskirjade artikli 146 lõike 3 kohaselt:

„Osalemistaotlused ja pakkumised, mis ei vasta pakkumismenetluse täiendavates dokumentides sätestatud kõikidele olulistele nõuetele või erinõuetele, kõrvaldatakse.

Hindamiskomisjon võib siiski paluda taotlejatel või pakkujatel esitada ettenähtud tähtja jooksul lisamaterjali seoses väljajätmis- ja valikukriteeriumidega või esitada selle kohta täiendavaid tõendeid.”

- 4 „EuropeAid/119860/C/SV/multi-Lot 7” hankemenetluse raames välisabi saavatele kolmandatele riikidele tehnilist abi osutavate ekspertide lühiajalist töölevõtmist käsitleva paralleelse raamlepingu kohta avaldatud hanketeate (edaspidi „hanketeate”) artikliga 13 on välja kuulutatud, et füüsilised või juriidilised isikud (kaasa arvatud samasse juriidilisse ühendusse kuuluvad juriidilised isikud) võivad sõltumata oma osaluse vormist (iseseisva juriidilise üksusena või taotlust esitava ühenduse juhina või koostööpartnerina) esitada vaid ühe taotluse. Juhul, kui füüsiline või juriidiline isik (kaasa arvatud samasse juriidilisse ühendusse kuuluvad juriidilised isikud) esitab rohkem kui ühe taotluse, kõrvaldatakse kõik taotlused, milles see isik (ja samasse juriidilisse ühendusse kuuluvad juriidilised isikud) osaleb.

- 5 Taotluse vormil, mille kõik taotlejad ja pakkujad pidid täitma, oli märgitud, et nad on kohustatud ära näitama, kas nad kuuluvad mõnda „rühma või võrgustikku”.
- 6 Pakkumisjuhendi artikkel 14 täpsustas, et pakkujale teatatakse tema pakkumise edukaks tunnistamisest kirjalikult. Lisaks nägi see ette, et enne kui lepinguosaline asutus kirjutab alla raamlepingu edukaks tunnistatud pakkujaga, on viimane kohustatud esitama täiendavad dokumendid oma avalduste õigsuse tõendamiseks. Kui pakkuja ei suuda nõutud dokumente esitada 15 kalendripäeva jooksul alates lepingu sõlmimise teate saamisest või kui selgub, et ta on esitanud valeandmeid, siis oli ette nähtud, et edukaks pakkujaks tunnistamise otsus loetakse tühiseks algusest peale. Sel juhul on lepinguosalisel asutusel õigus sõlmida raamleping teise pakkujaga või tunnistada hankemenetlus nurjunuks.
- 7 Pakkumisjuhendi artikkel 16 sätestas, et pakkujal, kes leiab, et hankemenetluses on rikutud tema õigusi või kehtivat korda, on õigus esitada kaebus, millele pädev ametiasutus on kohustatud vastama 90 päeva jooksul.

Vaidluse taust

- 8 Komisjon kuulutas hankemenetluse välja Euroopa Liidu Teatajas 9. juulil 2004 avaldatud hanketeatega (ELT 2004, S 132).

- 9 Konsortsium TEA-CEGOS (edaspidi „TEA-CEGOS konsortsium”) teatas oma soovist hankemenetluses osaleda. TEA-CEGOS, SA valiti juhtima nimetatud konsortsiumi selle osalemisel hankemenetluses. Services techniques globaux (STG) SA kuulub samuti TEA-CEGOS konsortsiumi, millele ta osutab tehnilise ja finantsjuhtimise teenuseid.
- 10 Mitmed TEA-CEGOS konsortsiumi liikmed tegid taotluste esitamise käigus hanketeate nõuete kohase avalduse, et nad ei ole olukorras, mis vastaks praktilise juhendi punktis 2.3.2 nimetatud kõrvaldamise alustele. TEA-CEGOS konsortsiumi liige Danish Institute for Human Rights (edaspidi „DIHR”) saatis 18. augustil 2004 komisjonile dokumendi, milles oli märgitud, et DIHR-il on oma nõukogu, kuid ta kuulub laiemasse struktuuri Danish Centre for International Studies and Human Rights (edaspidi „Keskus”) ja tema koostööpartneriks on Danish Institute for International Studies (edaspidi „DIIS”) — instituut, mis on asutatud Taani 6. juuni 2002. aasta seadusega, millega on ühtlasi asutatud ka Keskus ja DIHR.
- 11 Inglise õiguse alusel asutatud GHK Consulting Ltd kuulub erinevaid üksusi koondavasse konsortsiumi (edaspidi „GHK konsortsium”), kuhu kuulub ka DIIS. GHK Consulting valiti oma allüksuse GHK International Ltd vahendusel juhtima GHK konsortsiumi selle osalemisel hankemenetluses. DIIS tegi taotluste esitamise käigus 29. septembril 2004 avalduse, et ta ei kuulu ühessegi rühma ega võrgustikku.
- 12 TEA-CEGOS konsortsium sai 17. detsembri 2004. aasta meili ja 31. detsembri 2004. aasta kirjaga kutse osaleda pakkumises hanke 7. osale. Hankemenetluse selles järgus avaldas DIHR taas, et ta kuulub laiemas struktuuri ehk Keskuse koosseisu, kuhu on hõlmatud ka teine instituut — DIIS. GHK konsortsium sai samuti õiguse pakkumise esitamiseks hanke 7. osale.

- 13 TEA-CEGOS ja GHK International said 20. mai 2005. aasta kirjade põhjal teada, et konsortsiumide, kuhu nad kuuluvad, pakkumised hanke 7. osale on tunnistatud edukateks. Nimetatud kirjades on täpsustatud, et lepingud saadetakse konsortsiumidele allakirjutamiseks eeldusel, et nad ei ole olukorras, mis vastaks praktilise juhendi punktis 2.3.2 nimetatud kõrvaldamise alustele. Hagejad saatsid komisjonile dokumendid, mida nad selles suhtes asjakohasteks pidasid.
- 14 Komisjon palus 22. juuni 2005. aasta faksiga TEA-CEGOS-el selgitada DIHR-i Keskusega ühendavat seost ja tema võimalikku autonoomiat Keskuse suhtes ning ühtlasi palus GHK Internationalil esitada selgitused DIIS-i õigusliku seisundi kohta.
- 15 TEA-CEGOS konsortsium saatis 23. juunil 2005 komisjonile DIHR-i kirja, mis selgitas tema tegevuse aluseid. GHK International saatis DIIS-i puudutavad selgitused komisjonile 24. juuni 2005. aasta faksiga.
- 16 Vastuseks komisjoni 27. juuni 2005. aasta uuele telefonitsi järelepärimisele ja püüdes koondada täiendavaid täpsustusi, saatis TEA-CEGOS konsortsium komisjonile samal päeval koopia Taani 6. juuni 2002. aasta seadusest, millega Keskus moodustati, olles sellele lisanud nimetatud seaduse asjakohaseid sätteid ning Keskuse ja DIHR-i vahelist seost osutava memo ning Keskuse haldusjuhi kirja.
- 17 Ka TEA-CEGOS konsortsium saatis 14. juulil 2005 komisjonile Taani välisministeeriumi kirja, milles viimane kinnitab, et DIHR ja DIIS on Keskuse iseseisvad üksused.

- 18 Komisjon teatas 18. juuli 2005. aasta kirjadega (edaspidi „18. juuli 2005. aasta otsused”) TEA-CEGOS konsortsiumile ja GHK konsortsiumile, et nende pakkumiste edukaks tunnistamise otsused põhinesid hankemenetluse käigus komisjonile esitatud ebaõigel teabel ja uutest andmetest lähtudes tuleb nende taotlused ja pakkumised tagasi lükata.
- 19 TEA-CEGOS konsortsium põhjendas 22. ja 25. juulil 2005 komisjonile seisukohta, et DIHR-i ja DIIS-i ei saa lugeda samasse juriidilisse ühendusse kuuluvateks hanketeate artikli 13 mõttes, tuletades meelde, et ta näitas juba hankemenetluse algusest peale ära DIHR-i kuulumise Keskuse juurde. Komisjon teatas 27. juulil 2005, et ta on 22. juuli kirja kätte saanud, ja täpsustas, et selle sisu kontrollitakse põhjalikult.
- 20 EuropeAid'i veebilehel avaldatud hanke 7. osa edukaks tunnistatud pakkujate nimekirjas tehti 25. juulil 2005 parandus, millega jäeti sellest välja kaks konsortsiumi.
- 21 TEA-CEGOS ja STG pöördusid 8. septembril 2005 komisjoni poole, et anda teada, miks 18. juuli 2005. aasta otsused on nende hinnangul ebaseaduslikud, ja palusid need võimalikult kiiresti uuesti läbi vaadata. Komisjon teatas neile 13. septembri 2005. aasta kirjas, et asi on uuesti läbivaatamisel ja et ta on saatnud Keskusele rea küsimusi ning palunud tal esitada dokumendid, mis võiksid kinnitada tema poolt antavaid vastuseid.
- 22 TEA-CEGOS ja STG kordasid 14. septembril 2005 oma soovi saada kiiresti vastus küsimusele, millisele lõplikule seisukohale komisjon asub. Komisjon teatas neile 21. septembril 2005, et ta ootab Keskuselt teatud andmeid, mis on vajalikud

menetluse tulemuste üle otsustamiseks, ja lubas neile esimesel võimalusel oma otsusest teatada.

- 23 Keskus vastas komisjoni küsimustele 23. septembri 2005. aasta meiliga ja 26. septembri 2005. aasta faksiga ning saatis talle ühtlasi mitmed neid vastuseid kinnitavad dokumendid. GHK International saatis komisjonile 26. septembril 2005 kirja, mis toetas Keskuse antud vastuseid.
- 24 TEA-CEGOS ja STG saatsid komisjonile 27. septembril 2005 ja 5. oktoobril 2005 kaks kirja, milles kahe instituudi iseseisvus oli selgelt esile toodud. Nad rõhutasid asjaolu, et edukaks pakkujaks tunnistamise otsust võib tühistada ainult pakkumisjuhendi artiklis 14 sätestatud alustel, mis põhinevad praktilise juhendi punktil 2.3.3. Nad lisasid, et TEA-CEGOS konsortsium ei ole jätnud andmeid esitamata ega ole esitanud valeandmeid.
- 25 TEA-CEGOS ja STG pöördusid 11. oktoobril 2005 komisjoni poole küsimusega, kas viimane on hankemenetluse suhtes lõpliku otsuse teinud, paludes ühtlasi mitte sõlmida lepinguid vastu võetud edukaks pakkujaks tunnistamise otsuste kohaselt. Komisjon teatas neile, et ta on jõudmas otsuse tegemiseni.
- 26 TEA-CEGOS konsortsiumile ja GHK konsortsiumile 12. oktoobril 2005 saadetud kahe otsusega jättis komisjon 18. juuli 2005. aasta otsused jõusse ja lükkas nimetatud konsortsiumide pakkumised tagasi (edaspidi „vaidlustatud otsused”).

Menetlus ja poolte nõuded

- 27 TEA-CEGOS ja STG esitasid hagiavalduse menetluse algatamiseks kohtuasjas T-376/05, mis saabus Esimese Astme Kohtu kantseleisse 13. oktoobril 2005.
- 28 Esimese Astme Kohtu kantseleis 14. oktoobril 2005 registreeritud eraldi dokumendina esitasid TEA-CEGOS ja STG ajutiste meetmete kohaldamise taotluse, milles palusid peatada esiteks selles kohtuasjas vaidlustatud otsuse ja teiseks nimetatud otsuse tulemusena sama hankemenetluse raames vastu võetud komisjoni kõigi otsuste täitmine. Esimese Astme Kohtu presidendi 14. oktoobri 2005. aasta määrusega kohustati komisjoni peatama „EuropeAid/119860/C/SV/multi-Lot 7” hankemenetlus kuni ajutiste meetmete kohaldamise taotluse lõplikuks lahendamiseks määruse andmiseni. Kuna pooled jõudsid ajutiste meetmete üle otsustava kohtuniku ettepanekut arvestades 26. oktoobril 2005 kokkuleppele, tunnistati Esimese Astme Kohtu presidendi 13. detsembri 2005. aasta määrusega kehtetuks eespool viidatud 14. oktoobri 2005. aasta määrus. Esimese Astme Kohtu presidendi 11. jaanuari 2006. aasta määrusega kustutati TEA-CEGOS-e ja STG ajutiste meetmete kohaldamise taotlus Esimese Astme Kohtu registrist, jättes kohtukulude küsimuse edaspidiseks lahendamiseks.
- 29 GHK Consulting esitas hagiavalduse menetluse algatamiseks kohtuasjas T-383/05, mis saabus Esimese Astme Kohtu kantseleisse 20. oktoobril 2005, ja taotles kohtuasja lahendamist kiirendatud menetluses Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 76a kohaselt. Komisjon väljendas 7. novembril 2005 oma nõustumist selle taotlusega.
- 30 Esimese Astme Kohtu kantseleis 20. oktoobril 2005 registreeritud eraldi dokumendina esitas GHK Consulting ajutiste meetmete kohaldamise taotluse, milles palus peatada esiteks selles kohtuasjas vaidlustatud otsuse ja kõigi sellele järgnenud otsuste täitmine teiste pakkujate suhtes ning teiseks palus Esimese Astme Kohtul

määrata ajutised meetmed kõnealuste otsuste toime peatamiseks. Esimese Astme Kohtu kantseleisse 16. detsembril 2005 saabunud kirjaga teatas GHK Consulting Esimese Astme Kohtule kooskõlas kodukorra artikliga 99, et ta loobub ajutiste meetmete kohaldamise taotlusest. Esimese Astme Kohtu presidendi 11. jaanuari 2006. aasta määrusega kustutati GHK Consulting'i ajutiste meetmete kohaldamise taotlus Esimese Astme Kohtu registrist, jättes kohtukulude küsimuse edaspidiseks lahendamiseks.

- 31 Esimese Astme Kohtu kantseleisse 20. oktoobril 2005 saabunud kirjaga esitas GHK Consulting taotluse kohtuasjade T-376/05 ja T-383/05 liitmiseks. Nii komisjon kui TEA-CEGOS ja STG teatasid vastavalt 28. oktoobril 2005 ja 8. novembril 2005, et neil ei ole vastuväiteid sellele liitmisele.
- 32 Esimese Astme Kohtu kantseleisse 31. oktoobril 2005 saabunud kirjaga esitas GHK Consulting taotluse muuta kohtumenetluse keeleks prantsuse keel, säilitades siiski õiguse kasutada kirjalikus ja suulises menetluses vajaduse korral inglise keelt. Komisjon teatas 7. novembril 2005, et tal ei ole vastuväiteid keele muutmise ettepanekule.
- 33 Esimese Astme Kohtu kantseleisse 3. novembril 2005 saabunud kirjaga taotlesid TEA-CEGOS, STG ja GHK Consulting võimalust liita põhikohtuasja toimikusse dokumendid, mida Esimese Astme Kohtu president ajutiste meetmete kohtuistungil nõudis. Esimese Astme Kohtu teise koja esimees rahuldas selle taotluse 4. novembril 2005 tingimusel, et nimetatud dokumendid saadetakse Esimese Astme Kohtu kantseleisse inglise keeles hiljemalt 1. detsembriks 2005.
- 34 Esimese Astme Kohtu teine koda otsustas 8. novembril 2005 esiteks lahendada kohtuasi T-383/05 kiirendatud menetluses ja teiseks muuta kohtumenetluse keelt vastavalt GHK Consulting'i taotlusele.

35 Esimese Astme Kohtu teise koja esimehe 10 novembri 2005. aasta määrusega liideti kohtuasjad T-376/05 ja T-383/05 kirjalikuks ja suuliseks menetlemiseks ning kohtuotsuse tegemiseks.

36 Esimese Astme Kohtu kantseleisse 30. novembril 2005 saabunud kirjaga taotles komisjon kohtuasja T-376/05 lahendamist kiirendatud menetluses kodukorra artikli 76a kohaselt. TEA-CEGOS ja STG väljendasid 1. detsembril 2005 oma nõustumist selle taotlusega. Esimese Astme Kohtu teine koda otsustas 6. detsembril 2005 lahendada kohtuasi T-376/05 kiirendatud menetluses.

37 Ettekandja-kohtuniku ettekande põhjal otsustas Esimese Astme Kohus avada suulise menetluse. Poolte kohtukõned ja vastused Esimese Astme Kohtu küsimustele kuulati ära 12. jaanuari 2006. aasta kohtuistungil.

38 Hagejad paluvad Esimese Astme Kohtul:

— tühistada vaidlustatud otsused;

— tühistada kõik vaidlustatud otsuste tulemusena samas hankemenetluses vastu võetud komisjoni otsused;

— mõista kohtukulud välja komisjonilt.

39 Komisjon palub Esimese Astme Kohtul:

- jätta hagid rahuldamata;

- mõista kohtukulud välja hagejatelt.

Õiguslik käsitlus

40 Kohtuasjas T-376/05 esitavad hagejad oma hagi toetuseks neli väidet. Esimese väitega osutavad hagejad, et komisjon rikkus ühelt poolt hanketeate artiklit 13 ja teisalt pakkumisjuhendi artiklit 14. Teiseks väidavad hagejad, et komisjon rikkus põhjendamiskohustust ja õiguskindluse põhimõtet ning on nende hinnangul teinud ka ilmse kaalutusvea hanketeate artikli 13 kohaldamisel. Kolmanda väitega heidavad hagejad komisjonile ette hea halduse tava rikkumist ja hoolsuskohustuse eiramist. Lõpuks leiavad hagejad oma neljandas väites, et komisjon on rikkunud õiguspärase ootuse põhimõtet. Kuna teisest väitest sõltub suuresti muude väidete lahendamine, tuleb seda analüüsida esmajärjekorras.

41 Kohtuasjas T-383/05 tugineb hageja ainsale väitele, mis puudutab rikkumist hanketeate artikli 13 kohaldamisel, ja ka seda väidet tuleb analüüsida eespool mainitud teise väite raames.

Teine väide, mis käsitleb põhjendamiskohustuse rikkumist, ilmset kaalutusviga ja õiguskindluse põhimõtte rikkumist

Poolte argumendid

- 42 TEA-CEGOS ja STG rõhutavad, et hanketeate artikkel 13 kõrvaldab „füüsiliste või juriidiliste isikute” taotlused, kes esitavad sama osa peale mitu pakkumist, „kaasa arvatud samasse juriidilisse ühendusse kuuluvad juriidilised isikud”. Kuid ühenduse õigus ega hankemenetluse raames jagatud dokumendid ei anna mõiste „juriidiline ühendus” määratlust. GHK Consulting leiab, et sellise määratluse puudumisel võib hanketeate artiklis 13 ette nähtud pakkumise kõrvaldamine toimuda vaid juhul, kui üksused kuuluvad samasse kontserni, st kui neid kontrollib ühine emaettevõtja või kui nad vastastikku üksteist kontrollivad. GHK Consulting osutab, et antud juhul DIHR ja DIIS on iseseisvad, neil on oma põhikirjad ja kumbki neist järgib oma eesmärgi ning Keskus on asutatud eesmärgiga hõlbustada kahe instituudi juhtimist. Ühine on vaid nende haldustalituste juhtimine niivõrd, kuivõrd neid juhib Keskus, kes saab selliste ülesannete täitmise eest tasu. Lisaks juhivad TEA-CEGOS ja STG tähelepanu, et komisjon on teinud ilmse kaalutusvea, kuna ta jättis arvestamata, et kumbki instituut käsutab ise oma vara.
- 43 TEA-CEGOS ja STG leiavad, et komisjon on muutnud oma mõiste „juriidiline ühendus” tõlgendust, kuna 18. juuli 2005. aasta otsustes avaldas ta esimest korda seisukohta, et iseseisvuse kriteerium ei ole enam asjakohane ja piisab sellest, et DIHR moodustab osa Keskuse struktuurist, selline lähenemine leidis kinnitust vaidlustatud otsustes ja sellega on rikutud õiguskindluse põhimõtet.

44 TEA-CEGOS ja STG tuletavad meelde, et hanketeate artikliga 13 taotletav eesmärk on vältida huvide konflikti isikute vahel, kes võiksid otseselt või kaudselt konkureerida ühele ja samale lepingule mitme taotlusega ning sattuda seega konkureerima raamlepingu või seejärel üksiklepingute pärast. DIHR ja DIIS ei olnud iseseisvad suhetes Keskusega ja pidid lepingu sõlmimiseks saama Keskuse eelneva nõusoleku, seega võis nende vahel esineda huvide konflikt. TEA-CEGOS ja STG leiavad, et antud juhul saab iga üksuse käitumist seostada vaid tema enda ja mitte teiste üksustega, nii et Keskus ja kaks instituuti ei saa moodustada üht majandusüksust (Esimese Astme Kohtu 15. septembri 2005. aasta otsus kohtuasjas T-325/01: DaimlerChrysler *vs.* komisjon, EKL 2005, lk II-3319, punktid 218 ja 219). Seega ei oleks komisjon tohtinud leida, mida ta antud juhul tegi, et kahe instituudi kuuluvus Keskuse juurde takistas nendevahelist tõhusat konkurentsi raamlepingu täitmise pärast. Juhul, kui hanketeate artikli 13 kohaselt ei ole huvide konflikti analüüsimine nõutav, tuleb TEA-CEGOS-e ja STG hinnangul pidada seda artiklit ilmselgelt ebaproportsionaalseks ja sobimatuks taotletava eesmärgi seisukohalt, st pakkujate vahel huvide konflikti vältimiseks.

45 Komisjon möönab mõiste „juriidiline ühendus“ määratluse puudumist hanketeate artiklis 13. Siiski on see üldine mõiste, mis võimaldab hõlmata erinevaid olukordi, ning igal konkreetsel juhul komisjon hindab ja otsustab, kas on tegemist juriidilise ühendusega. Ta tuletab meelde, et hanketeate artiklit 13 kordab finantsmääruse üldisemat laadi sätet, nimelt selle määruse artiklit 94, mis näeb sõnaselgelt ette taotlejate kõrvaldamise, kui nad on olukorras, kus neil on huvide konflikt. Komisjon väidab, et antud juhul kahe instituudi kuulumine Keskuse juurde muudab nendevahelise tõhusa konkurentsi keerukaks, kuna neil on lähedased ekspertiisivaldkonnad ja nende pädevusalad võivad kattuda. Pealegi on artikkel 13 piisavalt selge, kui see keelab kuulumise samasse juriidilisse ühendusse, tuues nii sisse struktuurilist laadi kriteeriumi.

46 Käsitledes hagejate seisukohta õiguskindluse põhimõtte ja põhjendamiskohustuse rikkumisest, leiab komisjon, et need on põhjendamatud.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 47 Esmalt tuleb põhjenduste esitamata jätmisest tuleneva kaebuse osas tõdeda, et vaidlustatud otsuste põhjendustest nähtuvad selgelt põhjused, miks komisjon hagejate pakkumised tagasi lükkas.
- 48 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt sõltub põhjendamiskohustuse ulatus asjaomase õigusakti iseloomust ja tema vastuvõtmise kontekstist. Põhjendused peavad selgelt ja ühemõtteliselt väljendama institutsiooni kaalutlusi nii, et ühest küljest saaksid huvitatud isikud aru võetud meetme põhjendustest, et oma õigusi kaitsta ja kindlaks teha, kas otsus on sisuliselt põhjendatud, ja et teisest küljest saaks ühenduste kohus teostada seaduslikkuse kontrolli (Euroopa Kohtu 14. veebruari 1990. aasta otsus kohtuasjas C-350/88: Delacre jt vs. komisjon, EKL 1990, lk I-395, punktid 15 ja 16, ning Esimese Astme Kohtu 9. aprilli 2003. aasta otsus kohtuasjas T-217/01: Forum des migrants vs. komisjon, EKL 2003, lk II-1563, punkt 68).
- 49 Käesoleval juhul on vaidlustatud otsustes selgelt märgitud, et kahe konsortsiumi pakkumistega on rikutud hanketeate artiklit 13, kuna DIIS ja DIHR kuuluvad samasse juriidilisse ühendusse, nimetatud otsustes on esitatud ka seigad, mis lubasid komisjonil selles küsimuses seisukohale jõuda. Lisaks tuleb rõhutada, et vaidlustatud otsused on vastu võetud pärast uut põhjalikku kontrolli, mille komisjon pärast 18. juuli 2005. aasta otsuseid läbi viis, ja pärast hagejate seisukohtade ärakuulamist. Viimased olid seega teadlikud komisjoni järelepärimistest kahe instituudi ja Keskuse vahelise seose olemuse kohta. Neil asjaoludel ei saa selle kaebusega nõustuda.
- 50 Teiseks tuleb vaidlustatud otsustes sisalduvat ilmset kaalutusviga käsitleva kaebusega seonduvalt meenutada, et komisjonil on ulatuslik kaalutusõigus asjaolude osas, mida tuleb arvesse võtta edukaks pakkujaks tunnistamise otsuse

tegemisel hankemenetluses, ning et Esimese Astme Kohtul tuleb piirduda menetlusnormide ja põhjendamiskohustuse järgimise, faktiliste asjaolude paikapidavuse ning ilmse kaalutusvea ja võimu kuritarvitamise puudumise kontrollimisega (Esimese Astme Kohtu 24. veebruari 2000. aasta otsus kohtuasjas T-145/98: ADT Projekt *vs.* komisjon, EKL 2000, lk II-387, punkt 147, ja 26. veebruari 2002. aasta otsus kohtuasjas T-169/00: Esedra *vs.* komisjon, EKL 2002, lk II-609, punkt 95).

- 51 Esimese Astme Kohus sedastab, et hanketeate artikkel 13 keelab sama juriidilise ühenduse üksustel samas hankemenetluses osalemise näiteks konsortsiumi liikmetena, et vältida huvide konflikti või konkurentsi moonutamise ohtu pakkujate vahel. Sellest keelust tuleneb, et hanketeate artikli 13 järgimine on pakkumise kehtivuse tingimus, arvestades, et komisjonil on ulatuslik kaalutusõigus määrata kindlaks nii nende reeglite sisu kui ka rakendamine, mida kohaldatakse edukaks pakkujaks tunnistamise otsuse tegemisel hankemenetluses. Isegi juhul, kui nimetatud artikli rikkumine avastatakse alles hankemenetluse lõppjärgus, kuulub see artikkel kohaldamisele.
- 52 Neid kaalutlusi arvestades tuleb käesolevas asjas kindlaks teha, kas komisjon tegi ilmse kaalutusvea järeldades, et DIIS ja DIHR kuuluvad samasse juriidilisse ühendusse. Selleks tuleb meenutada, et kui õigusaktides või kohtupraktikas puudub juriidilise ühenduse mõiste määratlus, mis määraks kindlaks sellise ühenduse tunnused, on komisjon kohustatud igal üksikjuhul kõiki olulisi asjaolusid arvestades läbi viima kontrolli, mille tulemusena saab otsustada, kas hanketeate artikli 13 kohaldamise tingimused on täidetud.
- 53 Seega, et teha käesolevas vaidluses kindlaks juriidilise ühenduse olemasolu, pidi komisjon määratlema, kas asjaomased üksused on Keskusega struktuuriliselt seotud, sest see seik võib tekitada huvide konflikti või konkurentsi moonutamise ohtu pakkujate vahel, arvestades siiski, et struktuuriliste seoste analüüsi võivad mõjutada

muud tegurid, nagu näiteks sellised, mis puudutavad asjaomaste üksuste iseseisvuse astet ja mida pooled nimetavad „funktsionaalseks kriteeriumiks”.

- 54 Antud kohtuasjas nähtub vaidlustatud otsustest, et komisjon tuvastas, et DIIS ja DIHR on õiguslikus mõttes Keskuse osadeks ja kuuluvad seega ühte ja samasse struktuuri. Komisjon tegi Taani 6. juuni 2002. aasta seadusest ning Keskuse ja tema kahe instituudi põhikirjadest järelduse, et DIIS ja DIHR ei ole Keskuse eraldiseisvad juriidilised üksused, samuti selgitas välja, et Keskus tagas kahe instituudi ühise haldamise, kes pealegi olid esindatud Keskuse nõukogus.
- 55 Esiteks, mis puudutab instituutide kuulumist Keskuse struktuuri, siis tegelikult nähtub toimikust, täpsemalt Keskuse põhikirja 1. jao 2. osast, et viimane koosneb kahest iseseisvast üksusest: DIIS ja DIHR, kusjuures kaks instituuti ja Keskus asuvad samades ruumides.
- 56 Nagu komisjon vaidlustatud otsustes kahe instituudi juhtimise kohta on märkinud, on Keskuse põhikirja artiklis 2 sätestatud, et viimane „tagab kahe instituudi finants-, personali- ja haldusasjade, ühiste teenistuste ja ühise raamatukogu ühendatud juhtimise”. Seega haldusteenused, nagu seda on töötasude väljamaksmine ja arvete esitamise juhtimine, tagab Keskus, kes saab kahelt instituudilt täidetud ülesannete eest vastavat tasu, tema kohustuseks on ühtlasi instituutide kasuks tehtud maksete vastuvõtmine.
- 57 Nagu komisjon vaidlustatud otsustes on samuti esile toonud, on instituutide ja Keskuse nõukogu vahel seos, kuna viimase mõned liikmed on määratud DIIS-i ja DIHR-i poolt (Taani 6. juuni 2002. aasta seaduse 5. jao 3. osa). Seega võib struktuuri sellel kõrgemal tasandil toimuda mõttevahetus kahe instituudi kasutatava äristra-

teegia üle. Seda seost tugevdab samuti toimikust ilmnev fakt, et Keskuse nõukogu arutab kahe instituudi kavandatavaid tehinguid.

- 58 Eelnevast järeldub, et kaht instituuti tuleb pidada sama juriidilise ühenduse struktuuriüksusteks. Komisjon ei ole seega teinud ilmset kaalutusviga hanketeate artikli 13 kohaldamisel, kuna see struktuuriline kuuluvus on piisav märk pakkujatevahelise konkurentsi moonutamise ohust või isegi huvide konfliktist. Lisaks tuleb tõdeda, et funktsionaalse kriteeriumi asjakohaste momentide arvestamine ei sea kahtluse alla komisjoni hinnangut selles küsimuses.
- 59 Teiseks, mis puudutab funktsionaalset kriteeriumi, nimelt kahe instituudi iseseisvust Keskuse suhtes, siis märgib Esimese Astme Kohus, et instituutide finantsautonoomia on Keskuse mõjuvõimuga suhteliselt piiratud. Nagu kohtutoimikust nähtub, rahastatakse DIIS-i ja DIHR-i osaliselt riiklikest vahenditest, mis on antud Keskuse käsutusse, kes peab neid jaotama DIIS-ile kuni 80% ja DIHR-ile kuni 20%. Lisaks on DIIS-i põhikirja artiklites 4 ja 15 sätestatud, et viimane on „[Keskuse] kaitse all” ja et „[i]nstituudi kui [Keskuse] üksuse raamatupidamise üle teostab järelevalvet *Rigsrevisor*”. Samuti tuleb DIHR-i raamatupidamistulemused heaks kiita Keskuse nõukogus.
- 60 Instituutide iseseisva otsustusõiguse osas rõhutavad hagejad fakti, et kahe instituudi nõukogud on Keskuse suhtes iseseisvad. See põhjendus ei ole siiski piisav, et lükata ümber tõdemus, mille kohaselt DIIS ja DIHR kuuluvad samasse juriidilisse ühendusse, kuna see kuuluvus ei välista tingimata sama ühenduse juures tegutsevate erinevate juriidiliste üksuste iseseisvat otsustusõigust.

- 61 Seoses hagejate argumendiga, mille kohaselt komisjon ei võtnud arvesse fakti, et instituudid omavad eraldiseisvat vara, sedastab Esimese Astme Kohus, et hagejad ei ole suutnud esitada piisavalt tõendeid näitamaks, et komisjon märkis vaidlustatud otsustes vääralt, et instituutide aktivad kuuluvad Keskusele. Asjaolu, et komisjoni hinnangul puudus instituutidel juriidilise isiku staatus, ei tähenda ilmset kaalutusviga, mis viiks hanketeate artikli 13 väära kohaldamiseni. Esiteks tuleb märkida, et vaidlustatud otsused ei tugine juriidilise isiku staatuse puudumisele ja seda seika ei ole otsustes kordagi mainitud. Teiseks, nagu komisjon oma kirjalikes menetlusdokumentides piisaval õiguslikul alusel on näidanud, kui eeldada, et instituutidel on juriidilise isiku staatus, õigustab hanketeate artikli 13 kohaldamist DIIS-i ja DIHR-i kuulumine Keskuse juurde.
- 62 Järelikult ei teinud komisjon ilmset kaalutusviga, kui ta tugines struktuurilisele kriteeriumile. Asjaolu, et ta võis esmalt nõuda funktsionaalse kriteeriumiga seonduvat teavet ja seejärel lähtus struktuurilisest kriteeriumist, ei saa muuta seda järeldust, kuna komisjon on enne hanketeate artikli 13 kohaldamisele asumist antud juhtumi asjaolusid põhjalikult analüüsinud.
- 63 Etteheide, et struktuurilist kriteeriumi kasutades rikkus komisjon õiguskindluse põhimõtet, on põhjendamatu. Pealegi ei mõjuta hanketeate artikli 13 väljajätmine edaspidistest hanketeadetest käesoleva vaidluse lahendamist, kuna õigusakti õiguspärasust tuleb hinnata selle vastuvõtmise ajal esinenud faktilistest ja õiguslikest asjaoludest lähtudes (Euroopa Kohtu 7. veebruari 1979. aasta otsus liidetud kohtuasjades 15/76 ja 16/76: Prantsusmaa vs. komisjon, EKL 1979, lk 321, punkt 7, ja 17. mai 2001. aasta otsus kohtuasjas C-449/98 P: IECC vs. komisjon, EKL 2001, lk I-3875, punkt 87; Esimese Astme Kohtu 12. detsembri 1996. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-177/94 ja T-377/94: Altmann jt vs. komisjon, EKL 1996, lk II-2041, punkt 119).

- 64 Hanketeate artikli 13 väidetava ebaproportsionaalsuse ja sobimatuse kohta märkisid hagejad kohtuistungil, et hanketeate artikli 13 kohaldamisala on liiga lai ja võib hõlmata olukordi, kus struktuuriline kuuluvus ei saa põhjustada mingit huvide konflikti. Selles osas tuleb tõdeda, et kui arvestada komisjoni ulatuslikku kaalutusõigust ja vajadust määrata juba alguses hanketeates kindlaks selged ja arusaadavad reeglid, siis ei ole komisjon ilmselt ületanud oma pädevuse piire, kui ta hanketeate artikli 13 sisu üle otsustas ja seda hagejate pakkumiste suhtes kohaldas. Eelkõige ei ole ta oma pädevuse piire ületanud, kui ta kõnealuses artiklis 13 sätestas, et juriidiliste isikute kuulumine samasse juriidilisse ühendusse toob kaasa nende kõrvaldamise hankemenetlustest.
- 65 Esimese Astme Kohus märgib täiendavalt, et Euroopa Kohus leidis 3. märtsi 2005. aasta otsuses liidetud kohtuasjades C-21/03 ja C-34/03: Fabricom (EKL 2005, lk I-1559, punkt 36), et taotlejat või pakkujat ei saa hankemenetlusest automaatselt kõrvaldada, andmata talle võimalust väljendada oma seisukohta kõrvaldamist õigustavate põhjuste suhtes.
- 66 Käesolevas kohtuasjas tuleb sedastada, et oma ulatusliku kaalutusõiguse kasutamisel lubas komisjon hagejatel anda üksikasjalisi ja korduvaid selgitusi seose kohta, mis ühendas kaht instituuti Keskusega, enne kui ta otsustas, et kaks instituuti kuuluvad struktuuriliselt samasse juriidilisse ühendusse ja et tuleb kohaldada hanketeate artiklit 13. Hagejate lõplik kõrvaldamine hankemenetlusest otsustati alles pärast seda, kui neil oli võimalus esitada oma arvamus DIIS-i ja DIHR-i vahel esinevate seoste kohta. Järelikult ei kohaldanud komisjon hanketeate artiklis 13 sätestatud õigusnormi automaatselt. Käesoleva juhtumi asjaolud erinevad seega asjaoludest, mille põhjal on tehtud eespool viidatud Fabricomi kohtuotsus. Seega hagejate argument hanketeate artikli 13 ebaproportsionaalsuse ja sobimatuse kohta tuleb kõrvale heita.

- 67 Eelnevast tuleneb, et arvestades DIIS-i ja DIHR-i struktuurilist kuulumist Keskuse juurde, ei ole komisjon teinud ilmset kaalutusviga ega rikkunud õiguskindluse põhimõtet, kui ta leidis, et kaks instituuti kuuluvad samasse juriidilisse ühendusse ja kohaldas hanketeate artiklit 13. Seega tuleb teine väide tagasi lükata.

Esimene väide, mis käsitleb hanketeate artikli 13 ja pakkumisjuhendi artikli 14 rikkumist

Poolte argumentid

- 68 TEA-CEGOS ja STG tuletavad meelde, et pakkumisjuhendi artikli 14 kohaselt on edukaks tunnistatud pakkujaga raamlepingu allakirjutamise eeltingimuseks seatud täiendavate dokumentide esitamine pakkuja poolt hankemenetluse käigus tehtud avalduste õigsuse tõendamiseks. Seega tuleb edukaks pakkujaks tunnistamise otsus tunnistada tühiseks algusest peale ainuüksi juhul, kui edukaks tunnistatud pakkuja ei suuda kõnealuseid dokumente esitada või on hankemenetluse käigus esitanud valeandmeid.
- 69 Nad rõhutavad, et antud juhul esitas TEA-CEGOS konsortsium 20. mai 2005. aasta kirjas sisalduva järelepärimisega (vt eespool punkt 13) nõutud dokumendid viieteistkümneme kalendripäeva jooksul ega esitanud mingeid valeandmeid, kuna DIHR-i kuulumine Keskuse juurde on ära märgitud taotlusettepanekus. TEA-CEGOS ja STG juhivad tähelepanu, et nõutud tõendid on seega nõuetekohaselt esitatud pakkumisjuhendi artiklit 14 järgides. Lisaks leiavad TEA-CEGOS ja STG, et hanketeate artiklit 13 ei saa pärast edukaks pakkujaks tunnistamise otsuse vastuvõtmist enam kohaldada. Edukaks pakkujaks tunnistamise otsust võib tühistada ainult pakkumisjuhendi artiklis 14 sätestatud alustel, mis põhinevad praktilise juhendi punktil 2.3.3.

- 70 Komisjon vaidleb hagejate esitatud argumentidele vastu. Tema arvates ei saa 20. mai 2005. aasta kirju samastada otsustega, mis näevad lõplikult ette lepingu sõlmimise hagejatega, kuna lepingu sõlmimise tingimuseks on dokumentide esitamine, mis tõendavad, et hagejad ei ole olukorras, mis vastaks kõrvaldamise alustele. Komisjoni hinnangul töid esitatud dokumendid ilmsiks, et hagejad ei ole järginud hanketeate artiklit 13.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 71 Tuleb rõhutada, et 20. mai 2005. aasta otsustes on sõnaselgelt märgitud, et raamlepingu allakirjutamise eeltingimuseks on täiendavate dokumentide esitamine, millega hagejad tõendavad, et nad ei ole olukorras, mis vastaks praktilise juhendi punktis 2.3.3 sätestatud kõrvaldamise alustele. Pealegi tuleneb juba pakkumisjuhendi artikli 14 sõnastusest, et edukaks tunnistatud pakkujad on kohustatud tõendama oma avalduste tegelikkusele vastavust. Seega on lepingu sõlmimise eeltingimuseks tõendite esitamine, millega saab tõendada hagejate poolt pakkumise esitamise käigus esitatud teabe õigsust, ja see, et komisjon kontrollib, kas hanketeate artiklit 13 on järgitud.
- 72 Nagu eespool punktis 51 märgitud, on hanketeate artikli 13 järgimine pakkumise kehtivuse tingimus ja komisjon võib seda artiklit kohaldada menetluse lõppjärgus vähemalt kuni hetkeni, mil eelmises punktis nimetatud tõendid on kontrollitud. Hagejate argument, mille kohaselt hanketeate artiklit 13 ei saa pärast edukaks pakkujaks tunnistamise otsuse vastuvõtmist enam kohaldada, on järelikult põhjendamatu.
- 73 Seega tuleb esimene väide tagasi lükata.

Kolmas väide, mis käsitleb hea halduse tava rikkumist ja hoolsuskohustuse eiramist

Poolte argumendid

- 74 TEA-CEGOS ja STG tulevad meelde, et DIHR-i kuulumine Keskuse juurde oli komisjonile teada alates taotluste esitamisest. Kui komisjonil oli küsimusi DIHR-i Keskuse juurde kuuluvuse ulatuse kohta, oleks ta pidanud esitama TEA-CEGOS konsortsiumile järelepärimise hankemenetluse kestel ja mitte pärast seda, kui ta oli otsustanud temaga lepingu sõlmida. Kuna komisjon jättis selle tegemata, rikkus ta hea halduse tava. Samuti oleks ta pidanud vastama TEA-CEGOS konsortsiumi 22. ja 25. juuli 2005. aasta kirjadele, mida ta tegi alles pärast TEA-CEGOS-e nõudmist. Nende arvates tuleks hukka mõista komisjoni menetlusviisi läbimõtlematus, selline hoiak avaldus ka tema veebilehel välja pandud vastukäivas teabes, mis puudutas hanke 7. osa suhtes edukaks tunnistatud pakkujaid.
- 75 Komisjon rõhutab, et vastab tõele, et DIHR osutas seosele DIIS-iga, kuid viimane sellekohast avaldust ei teinud. Haldusmenetluse raames sisse seatud teabesüsteem ei saanud seetõttu ilmsiks tuua hanketeate artikli 13 võimalikku rikkumist. Olles saanud kolmandalt isikult hoiatuse, et DIHR ja DIIS on omavahel seotud, reageeris komisjon hagejatele selles küsimuses järelepärimiste esitamisega. Samuti ei saa komisjonile ette heita vajaliku hoolsuse puudumist. Lisaks osutab komisjon, et ta vastas kiirelt hagejate 22. ja 25. juuli 2005. aasta taotlustele, samuti 27. juuli 2005. aasta taotlusele, teatades neile eelkõige, et ta arvestab nende märkusi ja teatab neile menetluse tulemustest, milleni loodab jõuda võimalikult lühikese aja jooksul.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 76 Kohtupraktikast tuleneb, et ühenduse õiguskorra kohaselt haldusmenetluses antud tagatiste hulgas on ka hea halduse tava, millega on seotud pädeva institutsiooni kohustus hinnata hoolikalt ja erapooletult kõiki konkreetse juhtumi olulisi asjaolusid (Euroopa Kohtu 21. novembri 1991. aasta otsus kohtuasjas C-269/90: Technische Universität München, EKL 1991, lk I-5469, punkt 14; Esimese Astme Kohtu 24. jaanuari 1992. aasta otsus kohtuasjas T-44/90: La Cinq vs. komisjon, EKL 1992, lk II-1, punkt 86, ja 11. septembri 2002. aasta otsus kohtuasjas T-70/99: Alpharma vs. nõukogu, EKL 2002, lk II-3495, punkt 182). Lisaks on komisjon hankemenetluse igas järgus kohustatud tagama võrdse kohtlemise põhimõttest kinnipidamise ja seeläbi ka võrdsed võimalused kõigile pakkujatele (vt selle kohta Euroopa Kohtu 29. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-496/99 P: komisjon vs. CAS Succhi di Frutta, EKL 2004, lk I-3801, punkt 108, ja eespool viidatud kohtuotsus ADT Projekt vs. komisjon, punkt 164).
- 77 Antud juhul teatas komisjon hagejatele 20. mail 2005, et nende pakkumised hanke 7. osale on tunnistatud edukaks tingimusel, et nad esitavad dokumendid, mis tõendavad, et nad ei ole olukorras, mis vastaks praktilise juhendi punktis 2.3.3 sätestatud kõrvaldamise alustele.
- 78 Tuleb sedastada, et DIHR näitas ära oma kuuluvuse Keskuse juurde TEA-CEGOS konsortsiumi taotluse esitamise ajast, märkides ühtlasi, et DIIS on üks tema koostööpartneritest. DIIS teatas enda kohta, et ta ei kuulu ühtegi ühendusse ega võrgustikku. Kui DIIS tööpoolest leidis, et ta ei kuulu juriidilisse ühendusse, oleks ta siiski avalduse vormil nõutud teavet arvestades pidanud komisjonile vähemalt teatama, et tal on seosed Keskusega ja seega kuulub ta võrgustikku, kuna Keskuse põhikirjas on sõnaselgelt sätestatud, et DIIS on üks selle üksustest.

- 79 Kuigi DIIS-i avaldus oli vale, tuleb siiski märkida, et GHK konsortsiumi poolt esitatud tehnilises pakkumises olid ära toodud konsortsiumi erinevate liikmete nimed ja DIIS-i oli seal mainitud kolmandana. Järelikult oleks komisjon saanud täheldada, et DIIS-i avaldus ei ole täpne. Asjaolu, et komisjon sedastas kahe instituudi Keskuse juurde kuulumise alles menetluse lõppjärgus, ei oma siiski käesoleva vaidluse lahendamisel tähtsust, kuna ka selles järgus tuli GHK konsortsiumi pakkumine kõrvaldada vastavalt hanketeate artiklile 13.
- 80 Siiski võib hankemenetluste käigus esitatud mitmekesise teabe komplitseeritus olla selgituseks, miks komisjon Keskuse juurde kuuluvuse alles siis sedastas, kui kaks pakkumist olid juba tunnistatud edukateks teatud tingimustel. Alles selles menetlusjärgus on hagejatel tegelikult vaja täita dokumentide esitamise kohustus, et tõendada oma esialgsete avalduste õigsust. Sellest tulenevalt ei ole komisjon rikkunud hea halduse tava, kui ta tõstatas küsimuse instituutide kuulumisest Keskuse juurde alles pärast GHK konsortsiumi pakkumise tingimuslikku heakskiitmist.
- 81 Seoses hankemenetluse läbiviimisega komisjoni poolt tuleb märkida, et alates 22. juunist 2005 palus viimane TEA-CEGOS-el selgitada DIHR-i seost Keskusega ja GHK Internationalil esitada selgitused DIIS-i õigusliku seisundi kohta. Enne 18. juuli 2005. aasta otsuse vastuvõtmist palus komisjon TEA-CEGOS-elt saadud teabe põhjal 27. juunil 2005 temalt täiendavaid andmeid. Lisaks nähtub faktilistest asjaoludest, et ajavahemikul 18. juulist kuni 12. oktoobrini 2005 oli komisjon hagejatega pidevalt kontaktis ja nimelt teatas neile, et ta vaatab talle esitatud materjalid uuesti läbi ja teatab neile võimalikult lühikese aja jooksul oma lõpliku seisukoha, mille ta vastu võtab. Pealegi püüdis komisjon hagejate pöördumistele kiiresti vastata, nimelt teatas ta TEA-CEGOS-e advokaatidele menetluse seisust 13. septembril 2005, kui viimased olid 8. septembril 2005 avaldanud soovi sellekohast teavet saada.

- 82 EuropeAid'i veebilehe kaudu levitatud vastukäiva teabe osas tuleb sedastada, et nimetatud lehel olid loetletud nende edukaks tunnistatud pakkujate nimed, kelle pakkumised komisjon oli tingimuslikult edukateks tunnistanud. Seega on loogiline, et pakkujate nimed seal esinesid, kuna alles siis, kui viimased pidid oma avalduste õigsust tõendama, antud juhul pärast 20. mai 2005. aasta otsuste vastuvõtmist, tuli selgelt ja ühemõtteliselt ilmsiks DIIS-i ja DIHR-i kuulumine Keskuse juurde. Kui 18. juuli 2005. aasta otsused olid vastu võetud, kustutati hagejate nimed kõnealuselt lehelt ja seda alates 25. juulist 2005.
- 83 Eelnevast tuleneb, et hagejad ei ole tõendanud, et komisjon rikkus hea halduse tava ja eiras oma hoolsuskohustust, niisiis on nende kaebused täiesti alusetud. Seega tuleb kolmas väide tagasi lükata.

Neljas väide, mis käsitleb vaidlustatud otsuste tagasiulatuvalt kehtetuks tunnistamist ja õiguspärase ootuse põhimõtte rikkumist

Poolte argumendid

- 84 TEA-CEGOS ja STG leiavad, et vaidlustatud otsus tühistab 20. mai 2005. aasta otsuse, mille kohaselt leping tuli sõlmida TEA-CEGOS konsortsiumiga, ja seega on tegemist haldusakti kehtetuks tunnistamisega tagasiulatuvalt. Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et soodsa haldusakti kehtetuks tunnistamisel tagasiulatuvalt tuleb järgida rangeid tingimusi (Euroopa Kohtu 9. märtsi 1978. aasta otsus kohtuasjas 54/77: *Herpels vs. komisjon*, EKL 1978, lk 585, punkt 38). Nad osundavad ühtlasi, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb tunnustada, et igal ühenduse institutsioonil, kes tuvastab, et tema poolt vastu võetud õigusakt on ebaseaduslik, on õigus tunnistada see akt mõistliku tähtaja jooksul tagasiulatuvalt kehtetuks, kuid see õigus võib olla piiratud vajadusega arvestada soodustatud isiku, kes võis usaldada

õigusakti seaduslikkust, õiguspärast ootust (Euroopa Kohtu 17. aprilli 1997. aasta otsus kohtuasjas C-90/95 P: *De Compte vs. Parlament*, EKL 1997, lk I-1999, punkt 35).

85 TEA-CEGOS ja STG rõhutavad, et antud juhul ei ole esialgne otsus ebaseaduslik ja seega ei oleks tohtinud seda kehtetuks tunnistada. Juhul, kui see otsus oleks olnud ebaseaduslik, mida ta nende silmis ei ole, oleks selle võinud kehtetuks tunnistada vaid täites tingimused, mis ülalnimetatud kohtupraktika on selleks tarbeks seadnud. Komisjoni järelepärimine DIHR-i ja Keskuse vaheliste seoste kohta esitati alles 22. juunil 2005, kuigi DIHR-i avaldus oli komisjoni käsutuses alates oktoobrist 2004. Alles ligikaudu kahe kuu möödumisel 20. mai 2005. aasta soodsa otsuse vastuvõtmist tunnistati see kehtetuks. TEA-CEGOS konsortsium pidi veel vastama komisjoni küsimustele, mis olid esitatud 22. juuni 2005. aasta faksis. Tema poolt vaidlustatud otsus tugines aga põhjendustele, mis ei olnud nende küsimustega seotud. TEA-CEGOS-e ja STG hinnangul võisid nad järelikult õiguspäraselt oodata, et komisjonile teatavaks tehtud asjaolusid ei ole seatud kahtluse alla ja need ei saa anda alust otsusele vaadata edukaks pakkujaks tunnistamise otsus uuesti läbi. Selle tulemusena leiavad viimased, et nad võisid usaldada 20. mai 2005. aasta otsuse seaduslikkust ja loota, et see otsus jääb kehtima. Neil asjaoludel on eiratud nende õiguspärast ootust ja neid tingimusi, mille esinemisel võib haldusakti kehtetuks tunnistada.

86 Komisjon rõhutab, et 20. mai 2005. aasta kirjades seisab, et hagejate taotlused tunnistatakse edukateks tingimusel, et nad esitavad pakkumisjuhendi artikli 14 täitmiseks nõutavad dokumendid. Tema hinnangul ei sisaldunud neis kirjades otsust, vaid lihtsalt teave komisjoni tingimusliku kavatsuse kohta tunnistada hagejate pakkumised edukateks. Ta lisab, et kuna hagejad ei ole suutnud esitada tõendeid selle kohta, et kaks instituuti vastavad hanketeate artikli 13 nõuetele, ei saa nendega mingil juhul lepingut sõlmida.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 87 Esmalt tuleb meenutada, et soodsa haldusakti kehtetuks tunnistamisel tagasiulatuvalt tuleb üldiselt järgida rangeid tingimusi (eespool viidatud kohtuotsus *Herpels vs. komisjon*, punkt 38). Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb tunnustada, et igal ühenduse institutsioonil, kes tuvastab, et tema poolt vastu võetud õigusakt on ebaseaduslik, on õigus tunnustada see akt mõistliku tähtaja jooksul tagasiulatuvalt kehtetuks, kuid see õigus võib olla piiratud vajadusega arvestada soodustatud isiku, kes võis usaldada õigusakti seaduslikkust, õiguspärast ootust (Euroopa Kohtu 3. märtsi 1982. aasta otsus kohtuasjas 14/81: *Alpha Steel vs. komisjon*, EKL 1982, lk 749, punktid 10–12; 26. veebruari 1987. aasta otsus kohtuasjas 15/85: *Consorzio Cooperative d’Abruzzo vs. komisjon*, EKL 1987, lk 1005, punktid 12–17; 20. juuni 1991. aasta otsus kohtuasjas C-248/89: *Cargill vs. komisjon*, EKL 1991, lk I-2987, punkt 20; 20. juuni 1991. aasta otsus kohtuasjas C-365/89: *Cargill vs. Produktschap voor Margarine, Vetten en Oliën*, EKL 1991, lk I-3045, punkt 18, ja eespool viidatud kohtuotsus *De Compte vs. Parlament*, punkt 35).
- 88 Teiseks tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt laieneb õigus nõuda õiguspärase ootuse kaitset, mis on üks ühenduse aluspõhimõtetest, kõigile eraõiguslikele isikutele, kes leiavad end olukorrast, millest ilmneb, et ühenduse haldusasutus on talle konkreetseid tagatise andes tekitanud tal põhjendatud lootusi. Sellised tagatised on ükskõik millises vormis edastatud täpne teave, mis on tingimusteta ja kooskõlaline ning pädevatest ja usaldusväärsetest allikatest (Esimese Astme Kohtu 21. juuli 1998. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-66/96 ja T-221/97: *Mellett vs. Euroopa Kohus*, EKL AT 1998, lk I-A-449 ja II-1305, punktid 104 ja 107). Seevastu ei saa õiguspärase ootuse põhimõtte rikkumisele tugineda haldusasutuse poolt antud konkreetsete tagatiste puudumisel (Esimese Astme Kohtu 18. jaanuari 2000. aasta otsus kohtuasjas T-290/97: *Mehibas Dordtselaan vs. komisjon*, EKL 2000, lk II-15, punkt 59, ja 19. märtsi 2003. aasta otsus kohtuasjas T-273/01: *Innova Privat-Akademie vs. komisjon*, EKL 2003, lk II-1093, punkt 26).
- 89 Esmalt tuleb antud juhul haldusakti kehtetuks tunnistamist käsitleva hagejate argumendi suhtes meelde tuletada, et 20. mai 2005. aasta otsused olid tingimuslikud

aktid. Vaidlustatud otsustes oli raamlepingu allakirjutamine hanke 7. osa peale ette nähtud tingimusel, et hagejad esitavad tõendid, et nad ei ole olukorras, mis vastaks praktilise juhendi punktis 2.3.3 sätestatud kõrvaldamise alustele. Neil asjaoludel ilmneb, et hagejatega lepingu mittesõlmimine ei tulene mitte nende edukaks pakkujaks tunnistamise otsuse kehtetuks tunnistamisest, vaid sellest, et hagejad ei vastanud selle otsusega seatud tingimustele. Seega jääb hagejate argument selles küsimuses tagajärjetuks.

90 Seejärel tuleb õiguspärase ootuse rikkumist puudutavate TEA-CEGOS-e ja STG seisukohtade osas märkida, et 20. mai 2005. aasta otsused ei sisaldanud konkreetseid tagatisi selle kohta, et raamleping igal juhul alla kirjutatakse, ja need ei saanud seega tekitada hagejatel sellekohaseid põhjendatud ootusi, pealegi oli neis sõnaselgelt osutatud, et raamlepingu allakirjutamise eeltingimuseks on hagejate poolt tõendite esitamine, et nad ei ole olukorras, mis vastaks praktilise juhendi punktis 2.3.3 sätestatud kõrvaldamise alustele. Hagejate esitatud argumendid õiguspärase ootuse rikkumise kohta on seega põhjendamatud.

91 Järelikult tuleb neljas väide tagasi lükata kui põhjendamatu. Sellest tulenevalt tuleb käesolevad hagid jätta rahuldamata.

Kohtukulud

92 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud

hagejate kahjuks, mõistetakse neilt välja kohtukulud, sealhulgas ajutiste meetmete kohaldamise menetluse kulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (teine koda)

otsustab:

- 1. Jätta hagid rahuldamata.**
- 2. Mõista kohtukulud, sealhulgas ajutiste meetmete kohaldamise menetluse kulud, välja hagejatelt.**

Pirrung

Forwood

Papasavvas

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 14. veebruaril 2006 Luxembourgis.

Kohtusekretär

Koja esimees

E. Coulon

J. Pirrung